

ПРОБЛЕМИ «ПОЛЕГШЕНОГО» ПДВ

*Шишкова Н.Л., к.е.н, доцент кафедри обліку і аудиту,
Карпенко Т.Ю., студент,
Державного ВНЗ «Національний гірничий університет»,
м. Дніпропетровськ, Україна*

Із 1 січня 2015 року в Україні ввели систему електронного адміністрування ПДВ. [1] Новий порядок має унеможливити створення фіктивного ПДВ-кредиту і, відповідно, забезпечити точні надходження до бюджету. З другого боку, для платників податків однією з головних переваг упровадження ПДВ-рахунків, як заявляють представники Фіскальної служби, має стати розв'язання наявних проблем із відшкодуванням ПДВ та спрощення процедури його отримання з бюджету. Але не дивлячись на такі добрі наміри держави, все ж проблеми інновації таки є. Розглянемо деякі з них.

Безстрокові зобов'язання. З 1 січня 2015 року з Податкового кодексу прибрали норми, які визначають терміни відшкодування ПДВ. Навіть те, що ці терміни на сьогодні мають лише формальний характер і в практиці не дотримуються, їхнє порушення дає платникам податків більше підстав для вимагання сум відшкодованого ПДВ та штрафів, які їм належать, у судовому порядку.

Проте у майбутньому затримки, які допускають податкові органи при виплачуванні підтверджених сум відшкодування ПДВ, взагалі не являтимуться порушенням податкових законів. Такі зміни явно суперечать заявленим намірам спростити та підвищити прозорість процедури відшкодування ПДВ.

Обмежена автоматизація. Тепер обов'язковий критерій для отримання автоматичного відшкодування ПДВ є 12-кратне перевищення залишкової балансової вартості необоротних активів платника податків над заявленою сумою відшкодування. Багатьом компаніям-експортерам, які є основними претендентами на автоматичне відшкодування ПДВ, буде вкрай важко відповідати цьому критерієві. Ця вимога значно звужує коло платників податків, які зможуть претендувати на автоматичне відшкодування ПДВ. Так, трейдери і торговельні будинки, основною функцією яких є придбання та реалізація товарів, не матимуть права на відшкодування ПДВ в автоматичному режимі, що призведе до закономірної необхідності груп збільшувати свій бізнес (перекладати виробничу та торговельну функції на одну юридичну особу). Це, у свою чергу, спричинить скорочення робочих місць, зменшення податкових надходжень до бюджету тощо.

Накладений ліміт. Із 1 січня 2015 року сума ПДВ, на яку можна виписати податкову накладну, стане лімітованою: якщо платник податків матиме недостатньо вхідного ПДВ, то для того щоб він правильним чином виписав податкову накладну, йому необхідно буде перерахувати кошти на спеціальний електронний ПДВ-рахунок. При цьому якщо податковий кредит було заявлено до відшкодування (і не відшкодовано), то його не враховуватимуть при розрахунку суми, на яку платник податку матиме право належно оформити податкову накладну.

Це може призвести до ситуації, коли у платника податків буде невідшкодована сума ПДВ, але йому доведеться здійснити сплату ПДВ, тобто перерахувати кошти зі свого розрахункового рахунку на спеціальний ПДВ-рахунок, що спричинить необґрунтоване вимивання коштів обігу.

Від'ємний ПДВ. Потенційні проблеми створюються для врахування від'ємного значення ПДВ, задекларованого до 1 січня 2015 року. Законом, який регламентує застосування ПДВ-рахунків, встановлено, що суми такого від'ємного значення, не заявленого до відшкодування до 1 січня 2015 року, враховуватимуть в особливому порядку, який потрібно розробити.

До появи такого порядку важко робити висновки про те, які обмеження застосовуватимуть до такого від'ємного значення. Можливо, вони стосуватимуться права на бюджетне відшкодування таких сум або ж їхнього використання для розрахунку суми ПДВ-зобов'язань до сплати в бюджет за певний період.

Загалом питання щодо відшкодування ПДВ є лише частиною цілого комплексу проблем, що виникають при детальному аналізі запропонованої системи електронного адміністрування ПДВ. Хочеться сподіватися, що вони враховуватимуть інтереси не тільки держави, а й платників податків.

Список літератури:

1. «Податковий кодекс України», Верховна Рада України; Кодекс України; Закон, Кодекс від 02.12.2010 №2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ligazakon.ua>.

2. Офіційний сайт forbes.ua [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://forbes.ua/ua/opinions/1379955-elektronnij-pdv-problemi-z-najkrashchih-namiriv>.

МОНІТОРИНГ ЗМІН В ПОДАТКОВОМУ КОДЕКСІ УКРАЇНИ В 2015 РОЦІ

*Шишкова Н.Л., к.е.н, доцент кафедри обліку і аудиту,
Сластнікова Я.Ю., студент,
Державний ВНЗ «Національний гірничий університет»,
м. Дніпропетровськ, Україна*

Згідно Закону України «Про внесення змін до Податкового Кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи» від 28.12.2014, який набув чинності 01.01.2015 року кількість податків скоротилася з двадцяти двох до дев'яти [2]. Так, до загальнодержавних податків належать: податок на прибуток підприємств; податок на доходи фізичних осіб; податок на додану вартість; акцизний податок; екологічний податок; рентна плата; мито.

До місцевих належать податки і збори, і є обов'язковими до сплати:

- 1) місцеві податки: податок на майно; єдиний податок;
- 2) місцеві збори: збір за місця для паркування транспортних засобів; туристичний збір.